

FARVEATELLIERET

De kreative værksteder på Teknisk Skole på Julius Thomsens Gade blev lukket fordi en politiker havde bestemt at det var en fidus. Men hvilken smuk fidus. Et halvt års gratis kunstundervisning for os mellem aften og femogtyve, cirka, der ikke havde mulighed for eller råd til at tage på højskole. Fidusen bestod i at vi ikke fortsatte på skilte-teknikeruddannelsen. Vi gjorde ikke det der var meningen. I stedet forfulgte vi vores egne drømme. Nogle søgte ind på kunstakademierne, animationsskolen, Filmskolen, Arkitektskolen eller Designskolen. Dem der kom ind, blev måske skabende kunstnere og fortsatte med at hoppe fra sten til sten. Et deltidjob dør. Et legat der-henne et sted. Andre holdt pause fra deres universitets-studier som de bagefter vendte tilbage til og afsluttede for så få job i en styrrelse eller et ministerium. Hvad der ske-te med resten, ved jeg ikke. Jeg ved ikke hvorfor de gik der. Man behøvede ikke at forklare sig, hverken over for skole-ledelsen eller hinanden. Den uskrevne regel var at man kunne tage et halvt år på de kreative værksteder hvis man havde brug for et andehul. Hvis man ikke vidste hvor man ellers skulle gå hen.

Jeg var så lost da jeg startede på Farveatelieret. Det var jænauar. Jeg havde grædt hele efteråret, og nu havde jeg meldt mig ud af universitetet og anede ikke hvad der skulle ske. Jeg ville gerne skrive digte, men var ikke i stand til det. Jeg var torn for ord. Jeg havde fået en bekendt til at klippe alt mit hår af med en køkkensaks. Hun var korthåret og klippede sig selv, så jeg havde tænkt at hun var den rette til opgaven. Men det blev skævt og strittede, jeg lignede en trold. Jeg gik med en lang, lilla uldfrokke med en stor kraeve. Jeg frøs, var meget bleg og fik dagligt næseblod. Jeg var meget fortvivlet, men også på vej væk fra det fortvivlede. Mit liv var ved at gå i opløsning, men jeg begyndte så småt at mærke en energi i opløsningen. Jeg skulle videre.

Det første der skete på Farveatelieret, var at Bente satte musik på og bad os om at tegne en streg på et stort stykke papir. Bare en streg. Vi hængte tegningerne op ved siden af hinanden. Se hvor forskellige de er, sagde Bente, selvom I ikke skal andet end at tegne en streg, *gør I det på hver jeres måde*, I har hver jeres streg. Ens streg er lige så personlig som ens stemme, lugt eller håndskrift. Lige så umiskendelig.

Så talte vi om farvelære, og om kunst. Jamen altså, hvad er kunst, sagde Bente, det synes jeg altid er spændende at snakke om. Jeg tænkte: Ej, Bente. Jeg sad og surmudede. Men jeg blødte ret hurtigt op. Som ugerne gik, følte jeg mig mere og mere taknemlig. Jeg mødte op kl. halv ni hver morgen. Skiftede til malerstøj, fandt pensel og palet og gik i gang med arbejdet. Jeg malede nogle ret grimme billeder, blandt andet en serie med portrætter af tjødyr. Jeg er ikke

god til at male. Men det var lige meget. Det handlede om at have et sted at være.

Farveatelieret var et blødt sted. Det kunne rumme vores særheder. Lærerne var også sære. Måske ikke så meget Bente som Frank. Han satte en ære i det. Fortalte om sine kampe med sig selv. Han havde haft kræft, men også travstanker og nervøse sammenbrud. Han var en høj, skaldet mand omkring de tres med grønne tatoveringer på sine solbrændte arme. Jeg kunne godt lide ham. Jeg kan se på din streg hvem du er, og hvordan du har det, sagde han og holdt mit blik fast. Jeg ser så meget hele tiden, alt muligt som du ikke ser. Du ved da ikke en skid om hvad jeg ser, tænkte jeg, men turde ikke sige ham imod endnu.

Hver fredag var der valfag, og jeg havde valgt croquis-tegning. Det var en luksus, fredag efter fredag, at få lov til at gå fuldstændig ind i sig selv, ind i en ekstrem koncentration. Og at være i det dybt koncenterede rum sammen med de andre elever, sidde helt stille sammen, høre hinanden blyanter kradse mod papiret. Croquismodellerne havde forskellige måder at posere på, forskellige slags kroppe. Der var mælkehvide Anja med de bløde former som altid stillede sig i en simpel kontrapost og så ud som om hun var ved at falde i sovn. Joe med de tynde lægge og den muskuløse overkrop, armenes perfekt spændte buer. Kurt, en lille mand med skæg og briller, som foretrak at stå foroverbøjet med ryggen til og spredte ben, så hans røvhul fik en central plads i kompositionen. I pauserne fotograferede han vores tegninger.

I frokostpausen om fredagen kom nogle af mine mandlige klassekammerater, der havde et andet valfag, frisende hen for at høre om Joes pil virkelig var så stor som rygten sagde. Jeg vendte øjne. Syntes de var respektløse. Når man tegner croquis, er modellerne eksempler på menneskekroppe, eksempler på en form, deres kroppe bliver oplost i linjer og proportioner, lys og skygge. Deres nøgenhed er ikke til for at blive begloet eller seksualiseret. Og man snakker ikke med modellerne, men giver dem deres space i pauserne, holder afstand. Så jeg forstod faktisk ikke hvad der foregik da Pascal, en model vi havde tegnet nogle gange, efter timen gik med mig hen til min cykel og spurgte hvad jeg skulle nu, hvor jeg boede, og om vi mon kunne følges. Han sagde at han havde tænkt sig at gå ned til Søerne og drikke kaffe. Der er et dejligt sted ved Dronning Louises Bro, man kan sidde på en terrasse ude i vandet, du ved, sagde han. Nå, sagde jeg, det lyder da rart. Men du skal hjem, sagde han. Ja, sagde jeg og satte mig op på min cykel. God weekend, råbte jeg og tænkte: Hvorfor i alverden var han så opsat på at fortælle mig at han skulle have en kop kaffe?

Hvordan går det med kærligheden, spurgte Frank. Det spurgte han alle på Farveatelieret om indimellem. Jeg ville gerne give ham et ærligt svar. Den er forbi, sagde jeg. Det tyggede han lidt på. Hvor længe varede den, spurgte han så. Tre et halvt år, sagde jeg. Nu skal du ikke sige at han bare sad derhjemme og gloede og ikke kunne finde ud af at invitere dig i biografen, sagde han. Jo, det var lige præcis sådan det var, sagde jeg. Han rystede på hovedet. Så er du ledig på markedet, sagde han, hvad skal vi gøre ved det?

Jeg er færdig med alt det, svarede jeg. Frank grinede højt, som om han virkelig syntes det var morsomt. Jaja, sagde han, jaja.

Farveatelieret lå på øverste etage, med store vinduer ud til gaden. Et smukt, højloftet rum. Muren udenfor var dækket af vedbend, der også klædte ind over vinduerne, og på sommerdage fik sollyset i lokalet et grønligt skær. Da sommerferien nærmede sig, skulle vi gøre vores udstilling klar, og så skulle alt pakkes sammen og ryddes. Der ville ikke komme et nyt hold på Farveatelieret efter ferien. Intet nyt croquishold. Det var de kreative værksteder sidste dage. Materialerne skulle ikke bruges mere. Vi kunne bare tage hvad vi havde lyst til. Blyanter. Kul. Linoleumsknive. Pensler. Tusser. Jeg forsynede mig, først beskedent, så lidt mere grådigt, da det gik op for mig at alle de fine materialer sandsynligvis ville blive smidt ud.

Alt var i opbrud og på lånt tid. Jeg havde lejet et værelse for tre måneder. Jeg arbejdede deltid i en boghandel der skulle lukke så snart indehaveren kunne komme af med lejemålet. Jeg følte mig vægtløs.

I løbet af foråret havde jeg samlet tekster nok til at søge ind på en svensk forfatterskole. Og en formiddag i juni så jeg at jeg var blevet ringet op af et svensk nummer. Der var også indtalt en besked på telefonsvaren. Jeg gik ud på bagtrappen og lyttede til beskedden med hamrende hjer-te. Jeg forstod ikke et ord. Det gik op for mig at jeg ikke forstod svensk. Jeg ringede tilbage til nummeret og kom igennem til min kommende professor, den svenske for-

fatter Marie Silkeberg. Efter en del forviklinger stod det klart at jeg var blevet tilbuddt en plads på forfatterskolen i Göteborg. Okay, altså, tusind tak, sagde jeg. Mentarumtlassen? spurgte Marie. Øhm, hvad? spurgte jeg. Skal-lutatassen? gentog hun. Hvad? spurgte jeg. VILL DU HA PLATSEN? råbte hun. Ja, selvfølgelig, råbte jeg, ja, det vil jeg, ja! Jeg havde lige fået en fremtid foræret.

NOTER